

Οι Παραολυμπιακοί αγώνες υπό το πρίσμα της κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης: Μια εμπειρική προσέγγιση

Κ. Ρόντος*, Μ.-Ε. Συρμαλή

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι Παραολυμπιακοί αγώνες θεωρούνται το κορυφαίο αθλητικό γεγονός για το Παραολυμπιακό Κίνημα. Ο αθλητισμός βρίσκεται σε συνταύτιση με το κοινωνικο-οικονομικό και πολιτικό περιβάλλον των χωρών. Η παρούσα μελέτη με τη χρήση εμπειρικής έρευνας έχει ως σκοπό να διερευνήσει την επίδραση των κοινωνικο-οικονομικών και πολιτικών πλευρών της ανάπτυξης στην αθλητική επίδοση σε επίπεδο Παραολυμπιακών αγώνων. Το υπόδειγμα προς εκτίμηση περιλαμβάνει ένα παγκόσμιο δείγμα χωρών, που μελετάται για τα έτη 1988-2016. Από την ανάλυση προέκυψε ότι η αύξηση του εισοδήματος, που συνδέεται με βελτιώσεις στις συνθήκες διαβίωσης των ατόμων, καθώς και η άνοδος του επιπέδου ανθρώπινης ανάπτυξης, όπως και η στήριξη των αστικών ελευθεριών, οδηγούν σε αύξηση του αριθμού των κατακτημένων μεταλλίων στους Παραολυμπιακούς αγώνες. Συνεπώς, θα πρέπει ιδιαίτερα στη σύγχρονη εποχή να στηριχθεί η χρηστή διακυβέρνηση στον αθλητισμό με στόχο την προώθηση του αθλητικού πνεύματος, την άσκηση του σώματος και την ψυχοπνευματική καλλιέργεια, μεταξύ άλλων.

Λέξεις κλειδιά: Παραολυμπιακοί αγώνες, Ελλάδα, κοινωνία, οικονομία.

Εισαγωγή

Ο αθλητισμός εκφράζει το οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό περιβάλλον των χωρών ενώ ενισχύει το ομαδικό πνεύμα, την αγωνιστικότητα, τη συνεργατικότητα και την ευγενή άμιλλα, το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (Coakley, 2003). Ο αθλητισμός προάγει τη σωματική και την ψυχική ευεξία, προωθεί βασικές κοινωνικές αξίες, συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη (Guthrie & Castelnovo, 2001; Shilling, 2003). Επίσης, έχει ευεργετικές επιδράσεις στη ζωή κάθε ανθρώπου και ασφαλώς από αυτή την πραγματικότητα δεν μπορούν να αποκλειστούν το άτομα με αναπηρίες (Gleeson, 1999) που συχνά βρίσκονται σε απομόνωση από την υπόλοιπη κοινωνία (Albrecht, Seelman & Bury, 2001). Ο αθλητισμός μπορεί να γεφυρώσει τις

Διεύθυνση αλληλογραφίας:

Κώστας Ρόντος
Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Τμήμα Κοινωνιολογίας
Λόφος Πανεπιστημίου, 81100 Μυτιλήνη

E-mail:

k.rontos@soc.aegean.gr

κοινωνικές διαφορές και να προβάλλει τις δεξιότητες των ατόμων με αναπηρία (Barnes, 1996; Sherrill & Williams, 1996).

Ανάμεσα σε όλες τις αθλητικές διοργανώσεις παγκοσμίως, οι Ολυμπιακοί αγώνες ασκούν τη μεγαλύτερη επίδραση σε οικονομικό, κοινωνικό, ψυχολογικό και πολιτικό επίπεδο (Hargreaves, 1994). Λόγω του σύνθετου χαρακτήρα τους, οι Ολυμπιακοί αγώνες έχουν πολύπλευρη σημασία που συνδέεται με το γεγονός ότι λαμβάνουν την προσοχή της διεθνούς κοινότητας και εγείρουν το παγκόσμιο ενδιαφέρον (Kirakosyan & Seabra Junio, 2018). Επιπλέον, τα ιδεώδη του Ολυμπιακού πνεύματος δημιουργούνται μέσα στην κοινωνία (Rose & Spiegel, 2011).

Οι Παραολυμπιακοί αγώνες συνιστούν τη μεγαλύτερη αθλητική διοργάνωση για αθλητές υψηλών επιδόσεων με κινητικές, οπτικές ή διανοητικές αναπηρίες και το δεύτερο σε μέγεθος αθλητικό γεγονός παγκοσμίως μετά τους Ολυμπιακούς αγώνες (Howe & Jones, 2006). Οι Παραολυμπιακοί αγώνες αποτελούν πρωτίστως κοινωνικό και πολιτισμικό γεγονός εκτός από αθλητικό λόγω και των συνδεδεμένων μηνυμάτων κοινωνικής ενσωμάτωσης που πρεσβεύουν οι αγώνες (Bertling & Schierl, 2008; Gershick & Miller, 1995). Κατ' αυτό τον τρόπο, καλλιεργούνται τα πανανθρώπινα ολυμπιακά και αθλητικά ιδεώδη, όπως είναι ο σεβασμός στο συνάνθρωπο, ο σεβασμός της διαφορετικότητας, η αξιοκρατία, η δικαιοσύνη, το ευ αγωνίζεσθαι, η ισότητα των ευκαιριών που οδηγεί στην ισότητα των συμμετεχόντων, η αυτοεκτίμηση, μεταξύ άλλων (Crawford, 2004; Oliver, 1990).

Στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης των Παραολυμπιακών αγώνων, συχνά εξετάζεται η συμβολή του αθλητισμού στην αυτοεκτίμηση, στον αυτοπροσδιορισμό και στην κοινωνική καταξίωση των ατόμων με αναπηρία μέσω της απόδειξης ύπαρξης δυνατότητας ανάπτυξης δεξιοτήτων και ισχυρής θέλησης (DePauw & Gavron, 2005). Οι Ολυμπιακές διοργανώσεις έχουν πολυδιάστατες πτυχές, οι οποίες πρέπει να αναλυθούν προκειμένου να αποκρυσταλλωθούν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειές τους (Borsay, 2005; Scandizzo & Pierleoni, 2017). Η ικανότητα πρακτικής παρέμβασης στα ζητήματα που αφορούν τα άτομα με αναπηρία και υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων και πολιτικών συνδέεται με τη δυνατότητα θεωρητικής και εμπειρικής διερεύνησης του ζητήματος (Pensgaard & Sorensen, 2002). Παράλληλα, εξετάζεται η ενδεχόμενη επίδραση του κοινωνικο-οικονομικού περιβάλλοντος στον αριθμό κατάκτησης Παραολυμπιακών μεταλλίων (Brittain, 2006), που είναι και το αντικείμενο του παρόντος κεφαλαίου.

Οι Παραολυμπιακοί αγώνες

Οι Παραολυμπιακοί αγώνες αποτελούν την πιο σημαντική αθλητική συνάντηση διεθνούς εμβέλειας για αθλητές με αναπηρία. Η ονομασία «Παραολυμπιακοί (Paralympics)» αυτών των αθλητικών διοργανώσεων δεν προέρχεται, όπως συχνά θεωρείται, από τις λέξεις «παραπληγία» και «Ολυμπιακοί». Αντίθετα, ο όρος «Παραολυμπιακοί» έχει τις καταβολές του στην πρόθεση «παρά», που σημαίνει μαζί ή πλησίον και το επίθετο «ολυμπιακοί». Συνεπώς, υποδηλώνει το πνεύμα της συνύπαρξης των δύο αυτών αθλητικών διοργανώσεων (McCoy, 2002). Πρόκειται, δηλαδή, για ένα διεθνή αθλητικό θεσμό που είναι στενά συνδεδεμένος με τους Ολυμπιακούς αγώνες (Brittain, 2010). Για τους Παραολυμπιακούς αγώνες και το Παραολυμπιακό Κίνημα προβάλλει το τρίπτυχο «Νους - Σώμα - Πνεύμα», τα τρία στοιχεία της ανθρώπινης υπόστασης (International Paralympic Committee, 2014).

Ως προς την ιστορική εξέλιξη των Παραολυμπιακών αγώνων θα πρέπει να επισημανθούν τα εξής. Ο Sir Ludwig Guttman, Γερμανός νευροχειρουργός, ίδρυσε το 1944 στη Μεγάλη Βρετανία κέντρο για άτομα με αναπηρία από τραυματισμούς συνδεδεμένους με το νωτιαίο μυελό (Scruton, 1998). Όμως, οι έως τότε εφαρμοζόμενες πρακτικές και μέθοδοι αποκατάστασης των αναπήρων θυμάτων του Β' Παγκοσμίου Πολέμου δεν ήταν επαρκείς για την ιατρική και ψυχολογική φροντίδα τους. Αυτό συνέβαλε ώστε να γίνει ο αθλητισμός αναπόσπαστο μέρος της θεραπείας και αποκατάστασης με απώτερο σκοπό την ομαλή κοινωνική επανένταξη των ασθενών του (Goodman, 1986). Κατ' αυτό τον τρόπο, η ενασχόληση με τον αθλητισμό στο πλαίσιο της εφαρμογής θεραπευτικών μεθόδων συνέβαλε παράλληλα στην καταπολέμηση της κοινωνικής απομόνωσης των ασθενών και στην πρόληψη σοβαρών ψυχικών καταστάσεων (Guttman, 1976).

Οι πρώτοι αγώνες για αθλητές με αναπηρία πραγματοποιήθηκαν στο νοσοκομείο Stoke Mandeville στην Αγγλία το 1948 και ειδικότερα την πρώτη ημέρα των Ολυμπιακών αγώνων του Λονδίνου (Anderson, 2003). Ο εμπνευστής αυτής της ιδέας, Sir Ludwig Guttman, οραματίστηκε ότι η πρωτοβουλία αυτή θα αποτελούσε στο μέλλον το αντίστοιχο αθλητικό γεγονός με τους Ολυμπιακούς αγώνες, αλλά για τους παραπληγικούς (Guttman, 2002). Ειδικότερα, ο Sir Ludwig Guttman διοργάνωσε αυτό το αθλητικό γεγονός με ασθενείς βετεράνους του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου που είχαν τραυματισμούς συνδεδεμένους με το νωτιαίο μυελό και κινούνταν με αναπηρικό αμαξίδιο (Howe, 2008). Το 1952 αθλητές από την Ολλανδία συμμετείχαν σε αυτούς τους αγώνες και έτσι δημιουργήθηκε το διεθνούς εμβέλειας Παραολυμπιακό Κίνημα.

Το 1960 διοργανώθηκαν οι πρώτοι αγώνες Ολυμπιακού χαρακτήρα για αθλητές με αναπηρία στην Ρώμη, ύστερα από τους Ολυμπιακούς αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στην ίδια πόλη και έχουν χαρακτηριστεί ως οι πρώτοι Παραολυμπιακοί αγώνες. Σε αυτούς συμμετείχαν 400 αθλητές από 23 χώρες, οι οποίοι αγωνίστηκαν σε 8 αθλήματα, ενώ 6 εξ' αυτών εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στο αγωνιστικό πρόγραμμα των Παραολυμπιακών αγώνων¹. Ειδικότερα τα αθλήματα αυτά είναι τοξοβολία, κολύμβηση, ξιφασκία, καλαθοσφαίριση, επιτραπέζια αντισφαίριση, στίβος. Έκτοτε, οι Παραολυμπιακοί αγώνες διοργανώνονται την ίδια χρονιά με τους Ολυμπιακούς αγώνες, δηλαδή κάθε 4 χρόνια. Επιπρόσθετα, έχουν προστεθεί αρκετά αθλήματα στο αγωνιστικό πρόγραμμα των Παραολυμπιακών αγώνων². Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στους Παραολυμπιακούς που διεξήχθησαν στο Πεκίνο το 2008 προστέθηκε το άθλημα της κωπηλασίας, ενώ στους αγώνες του Ρίο ντε Τζανέιρο τα αθλήματα του τριάθλου και του κανόε. Οι Παραολυμπιακοί αγώνες της Σεούλ το 1988 πραγματοποιήθηκαν στην ίδια χώρα, στην ίδια πόλη και στις ίδιες αθλητικές υποδομές με τις αντίστοιχες των Ολυμπιακών αγώνων. Από τότε οι Ολυμπιακοί και οι Παραολυμπιακοί αγώνες διοργανώνονται στην ίδια πόλη. Από το 1960, έχουν διοργανωθεί 13 Θερινοί Παραολυμπιακοί αγώνες. Στον πίνακα 1 που ακολουθεί αποτυπώνεται η ιστορική εξέλιξη της κατάκτησης των μεταλλίων στους Παραολυμπιακούς αγώνες για τις συμμετέχουσες χώρες μεταξύ των ετών 1960 και 2016 βάσει της διαθεσιμότητας των στοιχείων.

¹ <http://www.paralympic.gr>

² Τα αγωνίσματα των Θερινών Παραολυμπιακών αγώνων είναι τα εξής: Τοξοβολία, Στίβος, Τρίαθλο, Μπότσια, Κάνοε σπριντ, Κωπηλασία, Ποδηλασία δρόμου, Ποδηλασία πίστας, Ιππασία, Αντισφαίριση με αμαξίδιο, Αρση Βαρών σε πάγκο, Γκόλμπολ, Επιτραπέζια Αντισφαίριση, Ιππασία, Στίβος, Ιστιοπλοΐα, Καλαθοσφαίριση με αμαξίδιο, Κολύμβηση, Κωπηλασία, Μπότσια, Ξιφασκία με αμαξίδιο, Πετοσφαίριση, Ποδηλασία, Ποδόσφαιρο 5x5, Ποδόσφαιρο 7x7, Ράγκμπι με αμαξίδιο, Σκοποβολή, Τζούντο, Τοξοβολία, Κανόε, Τρίαθλο.

Πίνακας 1. Κατάκτηση Παραολυμπιακών μεταλλίων σε διεθνές επίπεδο.

Χώρα	Σύνολο μεταλλίων	Έτη
1. Αίγυπτος	177	1972-2016
2. Αιθιοπία	2	1968-2016
3. Αργεντινή	156	1960-2016
4. Αυστραλία	1125	1960-2016
5. Αυστρία	363	1960-2016
6. Βέλγιο	256	1960-2016
7. Βενεζουέλα	17	1984-2016
8. Βουλγαρία	15	1988-2016
9. Βραζιλία	301	1976-2016
10. Γαλλία	1038	1960-2016
11. Γερμανία	717	1960-2016
12. Γουατεμάλα	2	1976-2016
13. Δανία	299	1968-2016
14. Ελβετία	281	1960-2016
15. Ελλάδα	92	1988-2016
16. Ζιμπάμπουε	17	1980-2016
17. ΗΠΑ	2143	1960-2016
18. Ιαπωνία	376	1964-2016
19. Ινδία	12	1968-2016
20. Ινδονησία	18	1976-2016
21. Ιορδανία	14	1984-2016
22. Ιράν	136	1988-2016
23. Ιρλανδία	226	1960-2016
24. Ισλανδία	63	1980-2016
25. Ισπανία	651	1968-2016
26. Ισραήλ	375	1960-2016
27. Ιταλία	530	1960-2016
28. Καναδάς	1057	1968-2016
29. Κένυα	48	1972-2016
30. Κίνα	1022	1984-2016
31. Κολομβία	23	1976-2016
32. Κορέα	341	1968-2016
33. Κουβέιτ	50	1980-2016
34. Κύπρος	6	1988-2016
35. Λουξεμβούργο	7	1976-2016
36. Λευκορωσία	98	1996-2016
37. Λιθουανία	33	1992-2016
38. Μαλαισία	11	1972-2016
39. Μάλτα	7	1960-2016
40. Μαρόκο	27	1988-2016
41. Μεγάλη Βρετανία	1790	1960-2016
42. Μεξικό	289	1972-2016
43. Μπαχρέιν	10	1984-2016
44. Νέα Ζηλανδία	189	1968-2016

45. Νορβηγία	313	1960-2016
46. Νότια Αφρική	297	1964-2016
47. Ολλανδία	749	1968-2016
48. Ουγγαρία	144	1972-2016
49. Ουγκάντα	1	1972-2016
50. Παπούα Νέα Γουινέα	1	1984-2016
51. Περού	8	1972-2016
52. Πολωνία	728	1972-2016
53. Πορτογαλία	92	1984-2016
54. Πουέρτο Ρίκο	6	1988-2016
55. Ρουάντα	1	2000-2016
56. Ρουμανία	4	1972-2016
57. Ρωσία	268	1996-2012
58. Σιγκαπούρη	9	1988-2016
59. Σερβία	16	2008-2016
60. Σουδάν	1	1980-2004
61. Σουηδία	608	1964-2004
62. Ταϊλάνδη	69	1984-2004
63. Τζαμάικα	55	1968-2016
64. Τρινιντάντ και Τομπάγκο	6	1984-2016
65. Τυνησία	92	1988-2016
66. Φιλιππίνες	2	1988-2016
67. Φινλανδία	274	1960-2016
68. Χονγκ Κονγκ	126	1972-2016

Πηγή: <https://www.paralympic.org/>

Οι Παραολυμπιακοί αγώνες στην Ελλάδα

Από το 1976 Έλληνες αθλητές συμμετέχουν στους Παραολυμπιακούς αγώνες ενώ από το 1988 η Ελλάδα στέλνει επίσημες εθνικές αποστολές. Όπως παρουσιάζεται και στον πίνακα 2 που ακολουθεί, η Ελλάδα έλαβε τα πρώτα της μετάλλια στους Παραολυμπιακούς αγώνες της Σεούλ το 1988 κατακτώντας ένα (1) ασημένιο και τρία (3) χάλκινα μετάλλια. Το 2000 στους Παραολυμπιακούς αγώνες του Σίδνεϋ η Ελλάδα συμμετείχε με 42 αθλητές κερδίζοντας 11 μετάλλια και πιο συγκεκριμένα τέσσερα (4) χρυσά, τέσσερα (4) ασημένια και τρία (3) χάλκινα. Έτσι, για πρώτη φορά κατέκτησε διψήφιο αριθμό μεταλλίων. Στους Παραολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας το 2004, η Ελλάδα ως διοργανώτρια χώρα κατέκτησε συνολικά 20 μετάλλια, δηλαδή εννέα (9) περισσότερα από τους Παραολυμπιακούς αγώνες του Σίδνεϋ. Πιο αναλυτικά, τα μετάλλια που κέρδισε η Ελληνική αποστολή ήταν τρία (3) χρυσά, 13 ασημένια και τέσσερα (4) χάλκινα μέσα από τη συμμετοχή 137 αθλητών. Κατ' αυτό τον τρόπο, και το ίδιο το Παραολυμπιακό Κίνημα ενισχύθηκε σημαντικά αποκτώντας νέα δυναμική και προβάλλοντας παράλληλα τη σημαντική προσπάθεια που καταβάλλεται στον ευαίσθητο αυτό χώρο του αθλητισμού. Στη συνέχεια, στους Παραολυμπιακούς αγώνες του Πεκίνου που διεξήχθησαν το 2008 η Ελλάδα συμμετείχε με 53 αθλητές και 16 αθλήτριες κερδίζοντας 24 μετάλλια. Ειδικότερα, τα μετάλλια που κατακτήθηκαν ήταν πέντε (5) χρυσά, εννέα (9) ασημένια και 10 χάλκινα. Επίσης, σε παγκόσμιο επίπεδο η Ελλάδα έλαβε την 20η θέση μεταξύ 146 κρατών.

Στους Παραολυμπιακούς αγώνες του Λονδίνου το 2012, η Ελλάδα δεδομένης της οικονομικής ύφεσης και, συνεπώς, της ελλιπούς προετοιμασίας κατάφερε να κατακτήσει 12 μετάλλια. Ειδικότερα, οι 61 συμμετέχοντες αθλητές και αθλήτριες κέρδισαν ένα (1) χρυσό, τρία (3) ασημένια και οκτώ (8) χάλκινα μετάλλια. Η θέση της στην παγκόσμια κατάταξη επιδεινώθηκε σε σύγκριση με τους Παραολυμπιακούς αγώνες του 2008 καταλαμβάνοντας την 44η θέση μεταξύ 165 χωρών που έλαβαν μέρος. Αντίστοιχες επιδόσεις κατεγράφησαν στους Παραολυμπιακούς αγώνες του Ρίο το 2016 εν μέσω της Ελληνικής κρίσης, όπου κατακτήθηκαν 13 μετάλλια συνολικά. Οι περισσότερες επιτυχίες των Ελλήνων αθλητών καταγράφονται στην κολύμβηση και το στίβο.

Πίνακας 2. Κατάκτηση Παραολυμπιακών μεταλλίων για την Ελλάδα.

Έτος	Πόλη	Χρυσά μετάλλια	Ασημένια μετάλλια	Χάλκινα μετάλλια	Σύνολο μεταλλίων
1988	Σεούλ		1	3	4
1992	Βαρκελώνη		2	1	3
1996	Ατλάντα	1	1	3	5
2000	Σύδνεϋ	4	4	3	11
2004	Αθήνα	3	13	4	20
2008	Πεκίνο	5	9	10	24
2012	Λονδίνο	1	3	8	12
2016	Ρίο	5	4	4	13

Πηγή: <http://www.paralympic.gr>

Στατιστική ανάλυση

Ενώ αναγνωρίζεται ότι το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο μιας χώρας είναι καθοριστικό για τη στήριξη όχι μόνο του αθλητισμού, αλλά πολύ περισσότερο για την πρόσβαση στα Παραολυμπιακά αθλήματα, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η σχετική βιβλιογραφία είναι ελλιπής (Brittain & Beacom, 2018). Παρόλα αυτά, αναγνωρίζεται ότι το επίπεδο του κατά κεφαλήν εισοδήματος σε μια χώρα, όπως και τα ευρύτερα κοινωνικοπολιτικά χαρακτηριστικά, αποτελούν βασικούς προσδιοριστικούς παράγοντες του αριθμού κατάκτησης Παραολυμπιακών μεταλλίων (Buts, du Bois, Heyndels & Jegers, 2013). Επιπρόσθετα, έχουν διερευνηθεί δημογραφικοί και οικονομικοί προσδιοριστικοί παράγοντες των Ολυμπιακών μεταλλίων, όπως είναι ο πληθυσμός, η πυκνότητα του πληθυσμού, ο πληθωρισμός, η ανεργία, το εισόδημα (Rontos & Vagenas, 2009). Ο Ball (1972) εξέτασε συγκεκριμένους προσδιοριστικούς παράγοντες των Ολυμπιακών μεταλλίων χρησιμοποιώντας οικονομικές και πολιτικές μεταβλητές. Ο Levine (1972) μελέτησε το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) και την κυκλοφορία των εφημερίδων ως βασικούς προσδιοριστικούς παράγοντες της Ολυμπιακής επιτυχίας. Η υπόθεση της καλύτερης θετικής αθλητικής επίδοσης για τις πρώην σοσιαλιστικές χώρες εξετάστηκε σε μελέτη για τους Ολυμπιακούς αγώνες του 1972 (Grimes, Kelly & Rubin, 1974).

Η αναπηρία και οι σύγχρονες διαστάσεις της είναι άρρηκτα συνυφασμένες με την οικονομική, κοινωνική, πολιτική, και πολιτισμική συγκρότηση κάθε κοινωνικού σχηματισμού (Campbell & Oliver, 1996). Κατά συνέπεια, σε επίπεδο άσκησης πολιτικής θα πρέπει να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται παρεμβάσεις κοινωνικού χαρακτήρα για τα άτομα με αναπηρίες. Οι επιτυχίες των αθλητών στους Παραολυμπιακούς αγώνες θεωρείται πυλώνας των σύγχρονων κοινωνικών κρατών, καθώς επηρεάζονται όχι μόνο από εισοδηματικούς, αλλά και από μη εισοδηματικούς ποιοτικούς παράγοντες της ανάπτυξης, οι οποίοι εκφράζουν τις ευρύτερες κοινωνικές και θεσμικές συνθήκες.

Αυτή είναι η βασική υπόθεση που διερευνάται εμπειρικά στην παρούσα ενότητα, τα αποτελέσματα της οποίας συνοψίζονται στον πίνακα 3.

Στοιχεία

Για τη μέτρηση του εισοδήματος χρησιμοποιείται το κατά κεφαλή ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (Gross National Income - GNI) εκφρασμένο σε ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης (ΙΑΔ) (purchasing power parities - PPP), ώστε να διευκολύνονται οι διεθνείς συγκρίσεις, σύμφωνα με τους δείκτες ανάπτυξης (*World Development Indicators – WDI*) που δημοσιεύονται από την Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank, 1978). Το κατά κεφαλή ακαθάριστο εθνικό εισόδημα εκφρασμένο σε ΙΑΔ θεωρείται ότι εκφράζει σε γενικές γραμμές τα υφιστάμενα πρότυπα διαβίωσης.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η αδυναμία του κατά κεφαλή εισοδήματος να λάβει υπόψη σημαντικές ποιοτικές διαστάσεις της ανάπτυξης, χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης ανθρώπινης ανάπτυξης (Human Development Index - HDI), ο οποίος δημοσιεύεται από το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών κατ' έτος ύστερα από το 1990. Ο δείκτης ανθρώπινης ανάπτυξης (HDI) αποτελείται από τρεις επιμέρους δείκτες, δηλαδή δεν περιορίζεται μόνο στο ποσοτικό μέγεθος του πραγματικού κατά κεφαλή προϊόντος, αλλά δίνει έμφαση και σε ορισμένες βασικές ποιοτικές όψεις της ανάπτυξης, οι οποίες αναφέρονται στη μακροβιότητα και στο επίπεδο της εκπαίδευσης (United Nations Development Programme, 1990). Κατ' αυτό τον τρόπο, επισημαίνεται ότι η ανθρώπινη ανάπτυξη προϋποθέτει κάτι περισσότερο από την απλή αύξηση του κατά κεφαλή προϊόντος ή εισοδήματος.

Το επίπεδο των αστικών ελευθεριών εκφράζεται με τον αντίστοιχο δείκτη (Civil Liberties – CL), ο οποίος παρέχεται από το Freedom House. Οι αστικές ελευθερίες καθορίζουν την ελευθερία έκφρασης των πολιτών, το δικαίωμα συμμετοχής σε συλλογικές δράσεις, τη διασφάλιση του κράτους δικαίου και την προσωπική αυτονομία χωρίς παρεμβάσεις από την πολιτεία (Freedom House, 2018). Η κλίμακα μέτρησης του δείκτη κυμαίνεται από 1 έως 7, όπου η τιμή 1 αντιστοιχεί στο μέγιστο βαθμό ελευθερίας, ενώ η τιμή 7 εκφράζει το χαμηλότερο επίπεδο ελευθερίας. Για τη διευκόλυνση της ερμηνείας των αποτελεσμάτων γίνεται επαναπροσδιορισμός (rescaling) της κλίμακας μέτρησης του αντίστοιχου δείκτη. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι υψηλότερες τιμές του δείκτη στην κλίμακα 1-7 αντιστοιχούν σε βελτιωμένα επίπεδα αστικών ελευθεριών, ενώ οι χαμηλότερες τιμές εκφράζουν μειωμένα επίπεδα.

Μεθοδολογία

Το υπόδειγμα προς εκτίμηση περιλαμβάνει ένα σύνολο δεδομένων πάνελ (panel / longitudinal data), τα οποία αναφέρονται σε διαστρωματικά στοιχεία χρονολογικών σειρών. Δηλαδή, η κάθε διαστρωματική μονάδα και, συνεπώς, η κάθε χώρα βάσει του εξεταζόμενου υποδείγματος παρατηρείται διαχρονικά. Συνήθης τρόπος, ώστε να εκτιμηθούν δεδομένα πάνελ, είναι η μέθοδος των ομαδοποιημένων ελαχίστων τετραγώνων (Pooled Least Squares – PLS). Ειδικότερα, για τις εκτιμήσεις χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος Pooled Least Squares με fixed effects για τα διαστρωματικά δεδομένα (με διόρθωση της ετεροσκεδαστικότητας κατά White). Η εξίσωση προς εκτίμηση έχει την εξής μορφή: Αριθμός μεταλλίων = $\beta_0 + \beta_1\text{GNI} + \beta_2\text{HDI} + \beta_3\text{CL} + \varepsilon$

Ο αριθμός κατακτημένων μεταλλίων είναι η ενδογενής μεταβλητή του υποδείγματος. Βάσει της θεωρητικής ανάλυσης που προηγήθηκε, το εισόδημα μιας χώρας (GNI), το επίπεδο ανθρώπινης

ανάπτυξης (HDI) και των αστικών ελευθεριών (CL) συγκαταλέγονται στις εξωγενείς μεταβλητές της εξίσωσης 1. Το β_0 είναι ο σταθερός όρος, οι β_1 , β_2 και β_3 είναι οι συντελεστές της εξίσωσης παλινδρόμησης, ενώ το ε είναι ο διαταρακτικός όρος ή όρος σφάλματος. Τα διαθέσιμα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν αναφέρονται στα έτη 1988-2016 για τις χώρες του πίνακα 1. Για τους σκοπούς της ανάλυσης και προκειμένου να είναι περισσότερο συγκρίσιμα τα αποτελέσματα, στην ανάλυση έχουν συμπεριληφθεί τα έτη 1988-2016, καθώς γι' αυτή τη χρονική περίοδο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για την Ελλάδα.

Αποτελέσματα

Από τον πίνακα 3 προκύπτει ότι όλες οι μεταβλητές έχουν το αναμενόμενο θετικό πρόσημο και η επίδρασή τους στον αριθμό των μεταλλίων είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 5%, όπως προκύπτει από την p -τιμή του ελέγχου (p -value), όπου οι τιμές που λαμβάνει είναι μικρότερες από 0,05. Προκειμένου να μελετηθεί ο βαθμός επιρροής των υπό εξέταση μεταβλητών, κάτω από την τιμή των συντελεστών παρατίθενται εντός παρενθέσεως οι τυποποιημένοι συντελεστές. Συνεπώς, ο αριθμός των μεταλλίων επηρεάζεται πρωτίστως από το κατά κεφαλή πραγματικό προϊόν ή εισόδημα. Επίσης, ο αριθμός των κατακτημένων μεταλλίων σχετίζεται με το δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης και το επίπεδο αστικών ελευθεριών. Συνεπώς, αύξηση των τιμών του πραγματικού εισοδήματος, που συνδέεται με βελτιώσεις στις συνθήκες διαβίωσης των ατόμων, καθώς και η άνοδος του επιπέδου ανθρώπινης ανάπτυξης, όπως και η στήριξη των αστικών ελευθεριών, οδηγούν σε αύξηση του αριθμού των κατακτημένων μεταλλίων στους Παραολυμπιακούς αγώνες.

Πίνακας 3. Προσδιοριστικοί παράγοντες του αριθμού κατάκτησης Παραολυμπιακών μεταλλίων παγκοσμίως (1988-2016).

Μεταβλητή	Συντελεστής	Τυπικό σφάλμα	t-statistic (p-value)
Σταθερά (β_0)	1,445** (1,142**)	0,498	2,895 (0,002)
Κατά κεφαλή ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (GNI)	0,170*** (2,035***)	0,042	4,085 (0,000)
Δείκτης ανθρώπινης ανάπτυξης (HDI)	0,098** (1,176**)	0,038	2,495 (0,004)
Αστικές ελευθερίες (CL)	0,087*** (1,528***)	0,028	3,125 (0,000)
R-squared (R^2)	0,868	F-statistic	22,732
Adjusted R-squared (\bar{R}^2)	0,832	Prob(F-statistic)	0,000

Σημειώσεις: 1) Οι τιμές εντός παρενθέσεως κάτω από την τιμή του εκτιμημένου συντελεστή αναφέρονται στον τυποποιημένο συντελεστή. 2) Οι τιμές εντός παρενθέσεως κάτω από την t-statistic αναφέρονται στην p -τιμή του ελέγχου (p -value). 3) ***, ** υποδηλώνουν στατιστική σημαντικότητα σε επίπεδο 1% και 5% αντίστοιχα.

Στη συνέχεια, χρησιμοποιώντας ψευδομεταβλητή για την Ελλάδα κατά την εμπειρική εκτίμηση του υποδείγματος ελέγχθηκε η υπόθεση κατά πόσον η Ελλάδα διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες χώρες του παγκόσμιου δείγματος ως προς την επίδραση της μεταβλητής του δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης (πίνακας 4). Η ψευδομεταβλητή αυτή δεν προέκυψε να είναι στατιστικά σημαντική με

βάση την p -τιμή του ελέγχου (p -value) που έλαβε η μεταβλητή της ανθρώπινης ανάπτυξης σε συμβατικά επίπεδα στατιστικής σημαντικότητας. Συνεπώς, η συμπεριφορά της Ελλάδας ως προς τη συσχέτιση του επιπέδου ανθρώπινης ανάπτυξης με τον αριθμό των μεταλλίων που κατακτώνται στους Παραολυμπιακούς αγώνες δε διαφοροποιείται συγκριτικά με το υπόλοιπο δείγμα. Συνεπώς, το επίπεδο κοινωνικο-οικονομικών ελευθεριών των χωρών, όπως εκφράζονται από το δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης, συνδέονται με την κατάκτηση των Παραολυμπιακών μεταλλίων.

Πίνακας 4. Εκτίμηση για την επίδραση του δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης στον αριθμό των μεταλλίων που κατακτώνται στους Παραολυμπιακούς αγώνες με ψευδομεταβλητή για την Ελλάδα (1988-2016).

Μεταβλητή	Συντελεστής	Τυπικό σφάλμα	Τιμή (t-statistic)
Σταθερά (β_0)	1,338	0,453	2,947 (0,003)
Κατά κεφαλή ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (GNI)	0,805	0,119	6,781 (0,000)
Δείκτης ανθρώπινης ανάπτυξης (HDI)	0,109	0,042	2,725 (0,105)
Αστικές ελευθερίες (CL)	0,052	0,025	2,080 (0,009)
R-squared (\bar{R}^2)	0,871	F-statistic	25,652
Adjusted R-squared (\bar{R}^2)	0,842	Prob(F-statistic)	0,000

Σημείωση: Οι τιμές εντός παρενθέσεως κάτω από την t-statistic αναφέρονται στην p -τιμή του ελέγχου (p -value).

Η παρούσα μελέτη με τη χρήση εμπειρικής έρευνας είχε ως σκοπό να διερευνήσει την επίδραση των κοινωνικο-οικονομικών και πολιτικών πλευρών της ανάπτυξης στην αθλητική επίδοση σε επίπεδο Παραολυμπιακών αγώνων. Από την ανάλυση προέκυψε ότι η αύξηση του εισοδήματος, που συνδέεται με βελτιώσεις στις συνθήκες διαβίωσης των ατόμων, καθώς και η άνοδος του επιπέδου ανθρώπινης ανάπτυξης, όπως και η στήριξη των πολιτικών ελευθεριών, οδηγούν σε αύξηση του αριθμού των κερδισμένων μεταλλίων στους Παραολυμπιακούς αγώνες. Κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα της μελέτης είναι σε συνταύτιση με το τμήμα της βιβλιογραφίας που διασυνδέει θετικά το επίπεδο κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης με τον αριθμό των κατακτημένων Παραολυμπιακών μεταλλίων (Buts, du Bois, Heyndels, & Jegers, 2013). Επομένως, θα πρέπει να δίνονται κίνητρα στα άτομα με αναπηρία να συμμετέχουν ενεργά στον αθλητισμό, με στόχο να διακριθούν και να φθάσουν στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους (Blauwet, 2015). Κατ' αυτό τον τρόπο, ενισχύεται η κοινωνικοποίηση των ατόμων με αναπηρία, η ισότιμη αντιμετώπισή τους από την κοινωνία συμβάλλοντας στην αυτοεκτίμηση, την αξιοπρέπεια, την κοινωνική ενσωμάτωση (Craven, 2016). Συνεπώς, η οικονομική στήριξη των Παραολυμπιακών αγώνων και η παροχή κινήτρων από τη μεριά της Πολιτείας είναι αναγκαία, καθώς, άλλωστε, τα οφέλη από αυτή τη συμμετοχή δεν περιορίζονται μόνο στα ίδια τα συμμετέχοντα άτομα, αλλά διαχέονται σε ολόκληρο τον κοινωνικό ιστό (Bloyce & Smith, 2012).

Συμπεράσματα

Ο αθλητισμός καλλιεργεί το αγωνιστικό πνεύμα που ενισχύει την οικονομική και κοινωνική επίδραση των αγώνων στην κοινωνία συνολικά (Thomas & Smith, 2009). Ασφαλώς, όμως, θα

πρέπει να τονιστεί ότι ο αθλητισμός εκπληρώνει την ύστατη αποστολή του, δηλαδή συμβάλλει στην ολόπλευρη και αρμονική ανάπτυξη της προσωπικότητας, μόνο όταν συνδυάζεται και με άλλες κοινωνικές και πολιτισμικές αξίες (DePauw, 1997). Στην αρχαία Ελλάδα ο αθλητισμός συνιστούσε μέρος της παιδείας των νέων, η οποία αποσκοπούσε στην αρμονική ανάπτυξη των πνευματικών, ψυχικών και σωματικών αρετών του. Ως προς τις αξίες των Ολυμπιακών αγώνων, η πνευματική διάστασή τους αναδείχθηκε από τον ίδιο τον Pierre de Coubertin επιδιώκοντας την αθλητική, κοινωνική και ηθική αγωγή. Οι γενικότερες αρχές του Ολυμπισμού περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ειρήνη, το ευ αγωνίζεσθαι, την ευγενή άμιλλα, τον αθλητικό πλουραλισμό με σκοπό την ισχυρή πνευματική διασύνδεση του αθλητισμού με τις κοινωνίες³. Συνεπώς, οι Ολυμπιακοί και Παραολυμπιακοί αγώνες συνιστούν τα μεγαλύτερης κλίμακας αθλητικά γεγονότα με σημαντικές διασυνδέσεις με τις προσωπικές αξίες, την οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή. Επιπλέον, οι Ολυμπιακοί και Παραολυμπιακοί αγώνες είναι γεγονότα ύψιστης σημασίας για τις τοπικές κοινωνίες και τις χώρες που τους φιλοξενούν.

Συνεπώς, ο αθλητισμός αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνικής ζωής και της ανθρώπινης δραστηριότητας. Η ενασχόληση με τον αθλητισμό εκφράζει τις τάσεις στο κοινωνικό, οικονομικό, πολιτισμικό και πολιτικό περιβάλλον των χωρών. Οι Ολυμπιακοί αγώνες αποτελούν το σημαντικότερο γεγονός στο παγκόσμιο στερέωμα του αθλητισμού με σημαντική επίδραση στις προσωπικές και κοινωνικές αξίες. Ενισχύει το πνεύμα ευγενούς άμιλλας και δημιουργεί πρότυπα, όπως αποτυπώνεται στον οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο του αθλητισμού στην κοινωνία συνολικά. Λόγω του σύνθετου χαρακτήρα τους, η έννοια των Ολυμπιακών αγώνων είναι πολύσημη και γι' αυτό το λόγο υιοθετείται μια διεπιστημονική προσέγγιση για την ερμηνεία του φαινομένου της Ολυμπιακής επιτυχίας. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να ενισχυθεί η κοινωνική ευαισθητοποίηση όσον αφορά το ρόλο της σωματικής άσκησης στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της ισότιμης μεταχείρισης και της αμερόληπτης πρόσβασης όλων στον αθλητισμό και ιδιαίτερα των ατόμων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού (Kälbli, Gita, & Osváth, 2008).

Οι Παραολυμπιακοί αγώνες θεωρούνται το κορυφαίο αθλητικό γεγονός για το Παραολυμπιακό Κίνημα. Οι αθλητές με αναπηρία επιτυγχάνουν διακεκριμένες αθλητικές επιδόσεις συμμετέχοντας σε διοργανώσεις Ολυμπιακού επιπέδου (Jespersen & McNamee, 2008). Οι Παραολυμπιακοί αγώνες σκοπό έχουν να αναδείξουν τις υψηλές αθλητικές δυνατότητες των συμμετεχόντων και όχι την αναπηρία τους (French, 1993). Συνεπώς, τα οφέλη των Παραολυμπιακών αγώνων συνδέονται με τη συνειδητοποίηση του δικαιώματος για αυτόνομη ανάπτυξη και ισότιμη συμμετοχή των αθλητών με αναπηρία, διακρίνοντας τη θέληση και την αποφασιστικότητά τους (Hughes, 1999).

Κατ' αυτό τον τρόπο, τονίζεται η αθλητική διάσταση των αγώνων και τα αθλητικά κατορθώματα των συμμετεχόντων ενώ ενθαρρύνονται άτομα με αναπηρία να συμμετέχουν ενεργά στον αθλητισμό (Huang & Brittain, 2006). Ξεκινώντας από τον αθλητισμό αποκατάστασης μέχρι τον υψηλό αθλητισμό, δίνεται η ευκαιρία στα άτομα με αναπηρία να φτάσουν στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους, να διακριθούν και πάνω απ' όλα να νιώσουν τη χαρά και την ικανοποίηση που προσφέρει ο αθλητισμός (Deal, 2003). Έτσι, αυτή η διαδικασία συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση των ατόμων με αναπηρία, στην ισότιμη αντιμετώπισή τους από την κοινωνία συμβάλλοντας στον αυτοπροσδιορισμό και την αξιοπρέπεια (Davis, 1997).

³ <http://ioa.org.gr>

Ο θεσμός των Παραολυμπιακών αγώνων επιτρέπει μια διεπιστημονική προσέγγιση, καθώς συνδέεται με ένα πλέγμα στοιχείων που απορρέουν από τα σύγχρονα πολιτιστικά πρότυπα, τις κοινωνικές επιλογές, τις οικονομικές συνθήκες (Legg, Fay, Hums & Wolff, 2009). Η αποκλειστική επικέντρωση της ανάλυσης στις αθλητικές δραστηριότητες χωρίς την ταυτόχρονη συνεξέταση του κοινωνικο-οικονομικού περιβάλλοντος οδηγεί σε μονομέρειες και στρεβλώσεις κατά τη διεξαγωγή της έρευνας (Pearson, 1980). Η ποσοτική ανάλυση της παρούσας μελέτης απέδειξε την επίδραση των κοινωνικο-οικονομικών και πολιτικών πλευρών της ανάπτυξης στην αθλητική επίδοση σε επίπεδο Παραολυμπιακών αγώνων. Βάσει των ανωτέρω, ο αθλητισμός βρίσκεται σε απόλυτη συνταύτιση με το κοινωνικο-οικονομικό και πολιτικό περιβάλλον των χωρών. Κατ' αυτό τον τρόπο, θα πρέπει ιδιαίτερα στη σύγχρονη εποχή να στηριχθεί η χρηστή διακυβέρνηση στον αθλητισμό στο πλαίσιο άσκησης πολιτικής με στόχο την προώθηση του αθλητικού πνεύματος, την άσκηση του σώματος και την ψυχοπνευματική καλλιέργεια με απώτερο σκοπό την ολόπλευρη ανάπτυξη του ανθρώπου.

Βιβλιογραφία

- Albanidis, E. (2004). History of sports in ancient Greek world. Thessaloniki: Salto [in Greek].
- Albrecht, G., Seelman, K. & Bury, M. (2001). The Formation of disability studies. In G. Albrecht, K. Seelman & M. Bury (Eds.), *Handbook of Disability Studies*, London: Sage.
- Anderson, J. (2003). Turned into taxpayers: Paraplegia, rehabilitation and sport at Stoke Mandeville, 1944-56. *Journal of Contemporary History*, 38(3), 461-475.
- Ball, D. W. (1972). Olympic Games competition: Structural correlates of national success. *International Journal of Comparative Sociology*, 15, 186-200.
- Barnes, C. (1996). Theories of disability and the origins of the oppression of disabled people in Western society. In L. Barton (Ed.), *Disability and society: Emerging issues and insights* (pp. 43-60). London: Longman.
- Bertling, C. & Schierl, T. (2008). Disabled sport and its relation to contemporary cultures of presence and aesthetics. *Sport in History*, 28(1), 39-50.
- Blauwet, C. (2015). The Paralympic female athlete. In: M. L. Mountjoy (Ed.), *The female athlete* (pp. 120-128). Hoboken: John Wiley and Sons.
- Bloyce, D. & Smith, A. (2012). The 'Olympic and Paralympic effect' on public policy: use and misuse. *International Journal of Sport Policy and Politics*. 4(3), 301-305.
- Borsay, A. (2005). *Disability and social policy in Britain since 1750: A history of exclusion*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Brittain, I. (2006). Paralympic success as a measure of national social and economic development. *International Journal of Eastern Sport and Physical Education*. 4(1), 38-47.
- Brittain, I. (2010). *The Paralympic Games explained*. London: Routledge.
- Brittain, I. & Beacom, A. (2018). *The Palgrave handbook of Paralympic studies*. Palgrave Macmillan.
- Buts, C., du Bois, C., Heyndels, B. & Jegers, M. (2013). Socioeconomic determinants of success at the Summer Paralympics. *Journal of Sports Economics*. 14(2), 133-147.
- Campbell, J. & Oliver, M. (1996). *Disability politics: Understanding our past, changing our future*. London: Routledge.
- Coakley, J. (2003). *Sports in society: Issues and controversies*. Boston Mass: McGraw-Hill Education.

- Craven, P. (2016). The Paralympic Games and the promotion of the rights of persons with disabilities. *UN Chronicle*, 2, 10-13.
- Crawford, G. (2004). *Consuming sport: Fans, sport and culture*. London: Routledge.
- Davis, L. (1997). *The disability studies reader*. London: Routledge.
- Deal, M. (2003). Disabled people's attitudes toward other impairment groups: A hierarchy of impairments. *Disability and Society*, 18(7), 897-910.
- DePauw, K. (1997). The (In)Visibility of disAbility: Cultural contexts and “sporting bodies”. *Quest*, 49, 416-430.
- DePauw, K. & Gavron, S. (2005). *Disability sport*. Leeds: Human Kinetics.
- French, S. (1993). Disability, impairment or something in between? In: J. Swain, V. Finkelstein, S. French & M. Oliver (Eds.), *Disabling barriers, enabling environments* (pp. 17-25). London: Sage.
- Freedom House (2018). *Freedom in the world 2018: Democracy in crisis*.
- Gershick, T. & Miller, A. (1995). Coming to terms: Masculinity and physical disability. In D. Sabo & D. Gorden (Eds.), *Men's health and illness: Gender, power and the body* (pp.183-204). London: Sage.
- Gleeson, B. (1999). *Geographies of disability*. London: Routledge.
- Goodman, S. (1986). *Spirit of Stoke Mandeville: The story of Sir Ludwig Guttmann*. London: Collins.
- Grimes, A. R., Kelly, W. J., & Rubin, P. H. (1974). A socioeconomic model of national Olympic performance. *Social Science Quarterly*, 55, 777-782.
- Guthrie, S. & Castelnovo, S. (2001). Disability management among women with physical impairments: The contribution of physical activity. *Sociology of Sport Journal*, 18, 5-20.
- Guttmann A., (2002), *The Olympics: A history of the Modern Games*. Champaign: University of Illinois Press.
- Guttmann, L. (1976). *Textbook of Sport for the Disabled*. Aylesbury: HM & M.
- Hargreaves, J. (1994). Gender relations of power: Institutionalized discrimination. In J. Hargreaves (Ed.), *Sporting females: Critical issues in the history and sociology of women's sport* (pp. 174-199). London: Routledge.
- Honeybourne, J., Hill, M., & Moors, H. (2000). *Physical education & sport: For a level (2nd Ed.)*. Cheltenham: Stanley Thornes P.
- Howe, P. D. (2008). *The cultural politics of the Paralympics movement: Through an anthropological lens*. London: Routledge.
- Howe, P. D. & Jones, C. (2006). Classification of disabled athletes: (Dis) Empowering the Paralympic practice community. *Sociology of Sport Journal*, 23, 29-46.
- Huang, C. & Brittain, I. (2006). Negotiating identities through disability sport. *Sociology of Sport Journal*, 23, 352-375.
- Hughes, A. (1999). *The Paralympics*. In R. Cashman & A. Hughes (Eds.), *Staging the Olympics: The event and its impact* (pp. 170-180). Sydney: UNSW Press.
- International Paralympic Committee (2014), *Guide to reporting on persons with an impairment*. Bonn, Germany.
- Jespersen, E. & McNamee, M. (2008). Philosophy, adapted physical activity and dis/ability. *Sport, Ethics and Philosophy* 2(2), 87-96.

- Kälbli, K., Gita, S., & Osváth, P. (2008). Similarities and differences at Summer Olympic and Paralympic Games. "Numbers" under the magnifying glass. *European Bulletin of Adapted Physical Activity*, 7(1).
- Kirakosyan L., Seabra Junior, M.O. (2018), Exploring the social legacy of Paralympic Games for disabled people. *Brazilian Journal of Education, Technology and Society*, 11(1).
- Legg, D., Fay, T., Hums M., & Wolff, E. (2009). Examining the inclusion of wheelchair exhibition events within the Olympic Games 1984-2004. *European Sport Management Quarterly*, 9(3), 243-258.
- Levine, N. (1972). Why do countries win Olympic medals? Some structural correlates of Olympic success. *Sociology and Social Research*. 58, 353-360.
- McCoy, D. (2002). *The History of Special Olympics*. McGraw-Hill.
- Oliver, M. (1990). *The politics of disablement*. London: MacMillan Press.
- Pearson, K., (1980). Cultural interpretation in sport: The outside world and pictures inside heads. *International Review of Sport Sociology*, 15, 19-40.
- Pensgaard, A. & Sorensen, M. (2002). Empowerment through the sport context: A model to guide research for individuals with disability. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 19, 48-67.
- Rontos, K. & Vagenas, G. (2009). Multivariate dependence of Olympic medals on key geo-economic factors: The log-linear canonical correlation approach. *Statistical Review*. 5, 125-139.
- Rose, A.K. & Spiegel, M.M. (2011). The Olympic effect. *The Economic Journal*, 121, 652-677.
- Scandizzo, P.L. & Pierleoni, M. R. (2017). Assessing the Olympic Games: The economic impact and beyond. *Journal of Economic Surveys*. 32, 649-682.
- Scruton, J. (1998). *Stoke Mandeville: Road to the Paralympics*. Aylesbury: Peterhouse Press.
- Sherrill, C. & Williams, T. (1996). Disability and sport: Psychosocial perspectives on inclusion, integration, and participation. *Sport Science Review*, 5(1), 42-64.
- Shilling, C. (2003). *The body and social theory*. London: Sage.
- Thomas, N. & Smith, A. (2009). *Disability, sport and society*. London: Routledge.
- United Nations Development Programme (1990). *Human Development Report 1990*. New York: Oxford University Press.
- World Bank (1978), *World Development Indicators*. Washington, D.C.: World Bank.

Paralympic games under the prism of socio-economic development: An empirical approach

K. Rontos*, M-E. Syrmali

University of the Aegean

ABSTRACT

The Paralympic Games are considered the leading athletic event of the Paralympic Movement. Athletics are in line with the socio-economic and political environment of countries. The current study with the use of empirical research aims at exploring the effect of socio-economic and political dimensions of development into the athletic Paralympic performance. The under estimation model contains a global sample of countries, which is studied for the years 1988-2016. Based on the analysis, emerges that the increase of income, which is interlinked with improvements in the standard of living, the advancement of human development level, as well as the enhancement of civil freedoms are related with increased number of conquered Paralympic medals. Consequently, especially in contemporary Greece good governance in athletics must be supported with the aim to promote the athletic spirit, train the body and support psycho-spiritual cultivation, among others.

Key words: Paralympic Games; Greece; Society; economy.

Corresponding address:

Kostas Rontos
University of the Aegean
Department of Sociology
University Hill, 81100 Mytilene

E-mail:

k.rontos@soc.aegean.gr